

Psychiatrická nemocnice Marianny Oranžské
Ves Bílá Voda 1, 790 69 Bílá Voda

INTERNÍ PROTIKORUPČNÍ PROGRAM PNMO

A OCHRANA OZNAMOVATELŮ

VNITŘNÍ SMĚRNICE č. SM – 020/2019

Zpracoval:	Ing. Jakub Matuška, Zdeňka Juričová, DiS.
Odborný garant:	Ing. Jakub Matuška
Schválil:	prim. MUDr. Pavlína Danielová
Účinnost od:	15. 12. 2023
Nahrazuje:	Tímto se ruší verze 03

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	1 z 11

1	Účel směrnice	3
2	Platnost směrnice	3
3	Použité zkratky a pojmy	3
4	Odpovědnosti a pravomoci	3
5	Vytváření a posilování protikorupčního prostředí	3
5.1	Preventivní a osvětová opatření pro boj s korupcí	3
5.2	Etický kodex.....	3
5.3	Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci	4
5.4	Vzdělávání zaměstnanců	4
6	Transparentnost.....	4
7	Řídící činnost a monitoring kontrol	5
8	Vnitřní oznamovací systém – Whistleblowing.....	5
9	Hodnocení korupčních rizik	5
10	Zásady pro vymezení a ohodnocení rizik	6
11	Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik	7
12	Mapa korupčních rizik	8
13	Přílohy.....	10
14	Závěrečná ustanovení.....	10
	List provedených změn	11

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	2 z 11

1 Účel směrnice

Cílem interního protikorupčního programu je odstranit nebo v maximální možné míře omezit předpoklady pro vznik korupčního jednání v Psychiatrické nemocnici Marianny Oranžské, vytipovat riziková místa, funkce, činnosti a vymežit oblasti činností, při kterých by mohlo docházet ke vzniku korupce. V souvislosti se zjištěnými korupčními riziky pak definovat základní systémové postupy a opatření k jejich minimalizaci. Zejména snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení nastavením účinných kontrolních mechanismů a tak minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním. Vypracování IPP je v souladu s příkazem ministra zdravotnictví č. 22/2019 Resortní interní protikorupční program MZ ČR.

2 Platnost směrnice

Tato směrnice je platná pro všechny zaměstnance PNMO v Bílé Vodě.

3 Použité zkratky a pojmy

IPP – Interní protikorupční program

HTS – hospodářsko-technické služby

PNMO – Psychiatrická nemocnice Marianny Oranžské

VOS – vnitřní oznamovací systém

VZ – veřejná zakázka

ZOO – zákon o ochraně oznamovatelů

4 Odpovědnosti a pravomoci

Odpovědnost za protikorupční jednání má každý zaměstnanec PNMO.

5 Vytváření a posilování protikorupčního prostředí

Cílem IPP je snižování motivace zaměstnanců ke korupci a zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení propagací protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci, etických zásad a následně důvěryhodného postupu při řešení zjištěných korupčních případů. Seznamovat zaměstnance se zjištěnými případy korupčního jednání, přijatými opatřeními, včetně sankčních vůči zaměstnancům, kteří se korupčního jednání dopustili.

5.1 Preventivní a osvětová opatření pro boj s korupcí

Prostředí, ve kterém je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu je jedním ze základních atributů IPP PNMO. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

5.2 Etický kodex

Etický kodex slouží k propagaci čestného a etického jednání a definování žádoucího respektive nežádoucího chování. Stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či z vnitřních předpisů. Podrobněji rozvádějí problematické oblasti např. dary, střet zájmů apod. Správně implementovaný etický kodex zaměstnanci znají,

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	3 z 11

rozumí mu a dodržují jej. Etický kodex je k dispozici na všech odděleních – viz volná příloha této směrnice Etický kodex zaměstnance PNMO. Porušení etického kodexu, který je závazný pro všechny zaměstnance je porušením povinností vyplývajících z vnitřních předpisů PNMO.

5.3 Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

Povinnosti všech vedoucích zaměstnanců se rozšiřují o prosazování protikorupčního postoje.

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání korupčního jednání.

5.4 Vzdělávání zaměstnanců

Cílem vzdělávání v oblasti protikorupční problematiky je prohlubovat informovanost a kladný vztah k protikorupční problematice.

Nově přijatí zaměstnanci jsou seznámeni s pracovněprávními předpisy, s Etickým kodexem zaměstnance PNMO a Interním protikorupčním programem PNMO v rámci vstupního školení a v době adaptačního procesu (odpovídají vedoucí zaměstnanci). Vedoucí zaměstnanci jsou pak proškoleni ohledně protikorupční problematiky příslušnou osobou dle aktuální problematiky a vedoucí zaměstnanci následně proškolí své podřízené. Další možností vzdělávání zaměstnanců v oblasti boje s korupcí je účast na externím školení, semináři nebo konferenci týkající se tématu boje s korupcí.

6 Transparentnost

Jedním z nástrojů boje proti korupci je umožnění maximální kontroly rozhodovacích kroků a hospodaření jak ostatními zaměstnanci, tak veřejností. Proto jsou informace o nakládání s veřejnými prostředky zveřejňovány a zpřístupňovány. Zveřejňování informací probíhá v souladu s platnou legislativou.

Konkrétně jde o zveřejňování následujících dokumentů na webových stránkách – zodpovídá vedoucí úseku HTS:

- interní protikorupční program PNMO a ochrana oznamovatelů, kontakt na příslušnou osobu k zajišťování VOS
- etický kodex
- rozpočet organizace
- závěrečný účet organizace
- organizace nabízí funkční nepotřebný majetek státu, k němuž má příslušnost hospodařit
- PNMO využívá certifikovaný profil zadavatele a elektronické tržiště. U veřejných zakázek jsou zveřejňovány informace o zadávacích řízeních, dodavateli a uzavřené smlouvy v případě, že tuto povinnost ukládá zákon. Veřejnosti jsou k dispozici aktuálně vypsane zakázky,

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	4 z 11

- informace o dotacích
- zveřejňování smluv a jejich dodatků a objednávek, jejichž smluvní stranou je PNMO, na jejichž základě má dojít k plnění alespoň v hodnotě 50 000 Kč bez DPH. Zveřejněn je prolink na REGISTR SMLUV: <https://smlouvy.gov.cz/vyhledavani>.

7 Řídící činnost a monitoring kontrol

Nastavení účinných kontrolních mechanismů s cílem zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

Při zadávání veřejných zakázek (dále jen VZ) malého rozsahu a podlimitních VZ využívat elektronické tržiště (např. TENDERMARKET, NEN – národní elektronický nástroj), kde jsou zveřejňovány veškeré informace o zakázce včetně hodnocení. V případě nadlimitních a podlimitních VZ jsou informace zveřejňovány na profilu zadavatele. Veřejné zakázky malého rozsahu s předpokládanou hodnotou vyšší jak 1 000 tis.Kč se zveřejňují na webu zadavatele, uzavřené smlouvy pak na profilu zadavatele. Dále se oblast zadávání veřejných zakázek řídí platnou směrnicí – Zásady pro zadávání veřejných zakázek schválenou ředitelem organizace. Směrnice vychází z platného zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek v platném znění a platných pokynů zřizovatele organizace tj. Ministerstva zdravotnictví ČR k zadávání veřejných zakázek.

Hospodaření s peněžními prostředky prochází vnitřním kontrolním systémem příkazců operací v rámci zákona 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů. Pro stanovení povinností organizace při zavádění finanční kontroly a zjištění fungování vnitřního kontrolního systému je vydána Směrnice k finanční kontrole a Směrnice o oběhu účetních dokladů schválené ředitelem organizace.

Nakládání s majetkem, jeho nákup a evidence se kontroluje každoroční inventarizací majetku podle zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

8 Vnitřní oznamovací systém – Whistleblowing

V návaznosti na zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, byl v PNMO zřízen vnitřní oznamovací systém (VOP), který musí zajistit bezpečné podání oznámení a chránit identitu oznamovatelů možného protiprávního jednání, dále viz volná příloha této směrnice č. 1 – Systém pro oznámení možného protiprávního jednání podle zák. č. 171 /2023 Sb. o ochraně oznamovatelů.

9 Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení a aktualizace korupčních rizik se provádí 1x ročně vždy k 31.12. každého roku. Vyhodnocení IPP se předkládá ke schválení ředitelce PNMO, s výsledky jsou seznámeni všichni vedoucí pracovníci, kteří následně seznámí své podřízené pracovníky.

Vždy do 28. 2. sudého kalendářního roku se vyhodnocení IPP odesílá na útvar odpovědnému za protikorupční agendu na MZ ČR.

Hodnocení musí obsahovat:

- Identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech PNMO
- vytvoření mapy korupčních rizik

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	5 z 11

- stanovení opatření na eliminaci rizika
- počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření
- sledování rizikových oblastí

Zodpovídá: příslušná osoba

Spolupráce: Tým kvality péče, vedoucí pracovníci, Etická komise.

10 Zásady pro vymezení a ohodnocení rizik

- V rámci analýzy určit taková korupční rizika, která mohou reálně ohrozit chod PNMO a tato ošetřit efektivním způsobem, pokud možno s využitím již existujících interních postupů řízení.
- Při určení stupně pravděpodobnosti výskytu korupčního rizika je třeba brát v úvahu, zda se s jeho projevy na pracovišti setkáváme, ať už osobně nebo zprostředkovaně, nebo jej vnímáme pouze jako potenciálně možné.
- Významnost vlivu korupčního rizika je dána součinem stupně pravděpodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika a je rozdělena do pěti pásem.

Hodnocení korupčních rizik je dvouúrovňové a je tedy prováděno hodnotitelem (vedoucí zaměstnanec) a výsledek je schválen ředitelem organizace

Stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika (P)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Téměř vyloučené	Vyskytuje se pouze ve výjimečných případech
2	Nepravděpodobné	Někdy se může vyskytnout, ale není to pravděpodobné
3	Možné	Někdy se může vyskytnout
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně se vyskytne
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy

Stupnice dopadu korupčního rizika (D)

Bodové hodnocení	Dopad rizika	Popis
1	Nevýznamné (prakticky žádné)	Neovlivňuje zdatelně ani vnitřní chod PNMO, neřeší se většinou na úrovni vedoucích zaměstnanců
2	Málo významné (málo podstatné)	Ovlivňuje zejména vnitřní chod PNMO, řeší většinou nižší stupně vedoucích zaměstnanců, vlivy se většinou řeší v rámci běžného chodu
3	Významné (podstatné)	Ovlivňuje vnější i vnitřní chod PNMO, řeší vyšší stupeň vedoucích zaměstnanců (nám.HTS, hlavní sestra) 4)
4	Velmi významné (zásadní)	Ovlivňuje vnější i vnitřní chod PNMO, řeší vedení PNMO (ředitel, nám.HTS hl. sestra PNMO) – hrozba vysokých ztrát

Uvolnil:	Distribuce:	Verze:	Strana:
Zdeňka Juričová, DiS.	Intranet	04	6 z 11

5	Kritické (Devastující)	Krizové situace řešené na úrovni vedení PNMO, mající vliv na jeho chod (např. neplnění strategických cílů)
---	---------------------------	--

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (P) x dopad výskytu rizika (D).
Výsledek se zapisuje do tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik.

11 Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik

Tabulka pro identifikaci a hodnocení rizik je nástrojem pro sestavení seznamu rizik

Poř. číslo rizika	Útvar	Název rizika	Scénář rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Dopad výskytu rizika	Stupeň významnosti rizika	Opatření k eliminaci rizika

Pořadové číslo rizika – číslo přidělené konkrétnímu riziku (nemění se). Údaje v tabulce se řadí podle stupně významnosti a jednotlivých útvarů (HTS, zdravotní úsek (ZÚ))

Útvar – útvar, který riziko identifikoval. (HTS, ZÚ)

Název rizika - stručný popis konkrétní činnosti/procesu/korupčního jevu, ve kterém může riziko s nežádoucími dopady nastat.

Scénář rizika – stručný popis rizika, vztahující se k příslušné činnosti/procesu/ korupčního jevu tak, aby byl zřejmý jeho obsah (podstata), tzn. V čem riziko, s nímž je spojen nežádoucí dopad spočívá.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) – bodové ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika podle stupnice pravděpodobnosti vzniku korupčního rizika.

Dopad výskytu rizika (D) – bodové ohodnocení vnímaného dopadu rizika podle stupnice dopadu korupčního rizika.

Stupeň významnosti rizika (V) – je dán součinem bodového ohodnocení pravděpodobnosti výskytu rizika a míry dopadu rizika (P x D).

Opatření k eliminaci rizika – popis, jakým způsobem se pravděpodobnost výskytu rizika nebo jeho dopad eliminuje, případně jaké kroky budou provedeny k jeho další eliminaci (např. úprava vnitřního kontrolního systému, formalizace postupů ve vnitřním předpisu, stanovení odpovědnosti za výkon určitých činností, změna nebo nové nastavení schvalovacího postupu apod.) Možné je též akceptovat riziko bez přijetí opatření k jeho eliminaci, even. Přenést riziko na jiný subjekt (např. pojištění).

Uvolnil: Zdeňka Juričová, DiS.	Distribuce: Intranet	Verze: 04	Strana: 7 z 11
-----------------------------------	-------------------------	---------------------	-------------------

Tabulka může obsahovat další údaje.

12 Mapa korupčních rizik

Mapa korupčních rizik slouží ke grafickému znázornění rizik. Zařazení korupčních rizik do předem stanovených intervalů významnosti (nevýznamné, méně významné, významné, velmi významné a kritické) je nezastupitelné pro stanovení strategie jejich řízení. Zvládání rizik s různou mírou významnosti vyžaduje diferencovaný přístup. Taktika řízení korupčních rizik spočívá ve výběru nejvhodnějšího postupu pro zvládání příslušného rizika. Zvládání rizika spočívá obecně ve snižování jeho dopadu anebo pravděpodobnosti jeho výskytu. Zde jsou uvedeny stupnice od méně významného k více významnému, v praxi lze použít i stupnici obrácenou, od významného k méně významnému.

Základní pole pro mapu rizik

		Pravděpodobnost výskytu rizika				
		1	2	3	4	5
Dopad výskytu rizika	1	1	2	3	4	5
	2	2	4	6	8	10
	3	3	6	9	12	15
	4	4	8	12	16	20
	5	5	10	15	20	25

Součástí Mapy rizik je rozdělení do pěti barevných oblastí dle nastavené klasifikační stupnice pro významnost rizika, kdy platí vzorec:

Významnost rizika = pravděpodobnost výskytu rizika (P) x dopad výskytu rizika (D)

Grafické zobrazení mapy korupčních rizik se vytvoří tak, že do základního pole pro mapy rizik (viz níže), do patřičné „souřadnice“, se vepíše pořadové číslo rizika z tabulky pro identifikaci a hodnocení rizik (viz níže). V jednom políčku tak může být zapsáno více rizik a je patrné rozložení jednotlivých rizik i jejich významnost. Zároveň lze rychle dohledat patřičné riziko.

Klasifikační stupnice pro významnost rizika

Stupeň významnosti rizika	Významnost rizika			
Nevýznamné	1	2		
Méně významné	3	4		
Významné	4	5	6	9
Velmi významné	8	10	12	
Kritické	15	16	20	25

Významnost vlivu korupčního rizika

Významnost vlivu	Postup při zjištění korupčního rizika
Nevýznamné	V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik
Méně významné	Opatření ke zmírnění a vyloučení korupčních rizik budou navržena operativně v případě jejich reálného vzniku. V rámci pravidelné roční analýzy korupčních rizik bude zjišťováno, zda došlo ke změně ve významnosti těchto rizik
Významné	Oblast činnosti útvarů budou periodicky prošetřována. Postup prošetřování bude vypracován ve spolupráci s dotčeným útvarem, v případě potřeby s přispěním interního auditora
Velmi významné	Při zjištění existence korupčních rizik bude zpracována analýza interních aktů řízení v dotčené oblasti činnosti útvarů s cílem prověřit, zda jsou stávající protikorupční kontrolní mechanismy účinné pro odhalení a zabránění výskytu rizik. Výstupem analýzy budou doporučení k realizaci konkrétních protikorupčních opatření.
Kritické	

Důležitější než významnost rizika ($D \times P$) je stupeň rizika – **klasifikační stupnice**. Jak je uvedeno výše, středový výskyt rizika a středový dopad rizika znamená významné riziko ($3 \times 3 = 9$), větší dopad (4) s menší pravděpodobností (2) je již velmi významné riziko, přesto že jeho významnost je nižší ($4 \times 2 = 8$). Zařazení těchto případů mezi významnost rizika s hodnocením „velmi významné“ je odůvodněno tím, že jeden z hodnocených ukazatelů (pravděpodobnost výskytu rizika nebo dopad výskytu rizika) je ohodnoceno vyšším stupněm (bodovým ohodnocením).

Rizika kritická a velmi významná jsou považována za klíčová rizika, pro která mají být stanovena opatření k jejich zvládnutí. Navrhne se konkrétní opatření ke snížení těchto rizik a plnění přijatých opatření se ve stanovených termínech pravidelně vyhodnocuje. Pokud v uplynulém období nedojde ke snížení významnosti rizika (dopadu či pravděpodobnosti), je nutné opatření k jeho snížení doplnit.

Ke klíčovému nebo významnému riziku se může vést **karta rizika**, což je dokument vedený vlastníkem rizika (schvalovatelem). Obsahuje především základní údaje o riziku, jeho hodnocení, přijatém opatření k řízení rizika včetně záznamů o jeho, plnění a strategii zvládnutí nežádoucích dopadů rizika.

Uvolnil: Zdeňka Juričová, DiS.	Distribuce: Intranet	Verze: 04	Strana: 9 z 11
-----------------------------------	-------------------------	---------------------	-------------------

13 Přílohy

Příloha č. 1 - Systém pro oznámení možného protiprávního jednání podle zák. č. 171 /2023 Sb. o ochraně oznamovatelů.

14 Závěrečná ustanovení

Vedoucí pracovníci zodpovídají za zavedení této směrnice do praxe.

V Bílé Vodě, dne 14. 12. 2023

prim. MUDr. Pavlína Danielová
ředitelka

Uvolnil: Zdeňka Juričová, DiS.	Distribuce: Intranet	Verze: 04	Strana: 10 z 11
-----------------------------------	-------------------------	---------------------	--------------------

List provedených změn

Verze, číslo změny	Kapitola/strana	Stručný popis, důvod změny	Datum účinnosti	Schválil
01	Kap.6	Doplněn třetí bod „realizovaných v elektronických tržištích“	1.7.2018	Zástupce ředitele
	Kap. 7	Oprava zákona z 137/2006 Sb. na z.134/2016 Sb.		
	Příloha Etický kodex zam.	Připsán odstavec „střet osobního zájmu“		
02	Kap.1	Přidána poslední věta	1.9.2019	Ředitelka PNMO
	Kap.5	Doplnění věty – upřesnění textu.		
	Kap. 5.2	Přidání slov „je závazný pro všechny zaměstnance“		
	Kap. 5.4	Upraven celý text		
	Kap.6	Přidána odpovědnost za zveřejňování na webových stránkách		
	Kap.8	Úprava celého textu-hlavně přidány body a), b), c), zřízení e-mailu na prošetřovatele a zřízení schránky pro IPP oznámení		
	Kap.8.1	Nová kapitola prošetřovatele		
	Kap.9	Změna termínu provedení hodnocení korupčních rizik a zodpovědnost		
	Kap.10	Úprava textu-školení na pracovišti		
03	Kap.6	Aktualizace textu		
	Kap.10	Vložena nově		
	Kap.11	Vložena nově		
	Kap.12	Vložena nově		
04	Kap. 5.4	Změna názvu prošetřovatele na příslušnou osobu	15.12.2023	Ředitelka PNMO
	Název směrnice	Přidáno „Ochrana oznamovatelů“		
	Kap. 8, 8.1	Oprava celé kapitoly – Vnitřní oznamovací systém – dle zák.171/2023 Sb.		
	Kap. 6,7	Doplněn text		
	Kap.13	Příloha č.1 - Nová volná příloha této směrnice		

Uvolnil: Zdeňka Juričová, DiS.	Distribuce: Intranet	Verze: 04	Strana: 11 z 11
-----------------------------------	-------------------------	---------------------	--------------------